

GŁOS ROBOTNICZY

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK 1.

ŁÓDŹ, CZWARTEK 16 SIERPNI 1945

Nr 58

Zdemokratyzować Sądownictwo

Większość naszych instytucji państwowych uległa większym lub mniejszym przemianom. Wszędzie niemal z tych instytucji odeszło sporo ludzi starego pokroju, ludzie, którzy zjedli zęby w służbie staremu światu, w służbie reakcji. Zastąpili ich nowi ludzie, ludzie, którzy wyszli z ludu, ludzie, którzy służyli sprawie ludu i wtedy, gdy u władzy stała sanacja, która „łamanie kości” ludowi proklamowała ustami pułkownika Ślawka za swe najważniejsze zadanie. Zastąpili ich ludzie, którzy służyli sprawie ludu polskiego wtedy, gdy ponurą noc niewoli niemieckiej rozświetlały tylko wystrzały karabinów partyzanckich i wybuchy granatów, rzuconych wprawna ręką żołnierzy Polski Podziemnej.

Nie mamy złudzeń: obok tych najlepszych synów naszego narodu wślizgnęło się do naszego aparatu administracyjnego niemało elementów karierywiczowskich, zdemoralizowanych, kompromitujących swym postępowaniem naszą młodą państwowość demokratyczną. Walka z tymi elementami jest prowadzona i, choć nie jest łatwa, przy pomocy swobodnej demokratycznej opinii publicznej, przy pomocy kontroli społecznej będzie doprowadzona do końca.

Trzeba i o tym powiedzieć: w różnych działach naszego aparatu administracyjnego pracuje tysiące starych pracowników i urzędników, którzy też pracowali przy starym sanacyjnym reżimie, ale którzy dziś na pierwszy zew narodu stanęli do pracy, pracują nie dla kariery osobistej, nie z wygodnictwa, pracują ofiarnie i z zaparciem się siebie, nieraz w bardzo ciężkich warunkach materialnych, oddając całą swoją energię, doświadczenie i umiejętności sprawie odradzającej się demokratycznej państwowości polskiej.

I lęby braków, niedomagań, niedostatków, wad nieraz poważnych, czasem wręcz skandalicznych nie mieliśmy do zarzucenia temu lub innemu resortowi naszej administracji, możemy i musimy stwierdzić tak, to jest aparat naszej demokratycznej państwowości polskiej. Trochę lepiej, trochę gorzej, ale służy demokracji, służy ludowi.

Inaczej, niestety, grubo inaczej przedstawia się rzecz z naszym aparatem sądowniczym. Zapewne gdzieś tam pewne stanowiska reprezentacyjne objęli i tu ludzie o poglądach demokratycznych, ale aparat, — cała olbrzymia machina sądowa-powrótca do życia niemal że niezmienną.

Wielu, jeśli nie większość ludzi, którzy zajmowali stanowiska sędziów i prokuratorów za czasów sanacji, zajmuje je i dziś. Są to ci sami, którzy w owym czasie zasiadali na długie miesiące więzienia dziesiątki tysięcy chłopów za zrabane wiązki chrustu lub kosiaki grzybów w pańskim lesie, za przekroczenie między pańskiej przez chłopską krowę, ci sami, którzy ferowali wyroki przeciw chłopom za strajki chłopskie. Są to ci sami, którzy stawiali w stan oskarżenia i skazywali na karę robotników za to, że w okupacyjnym strajku chronili się przed wyrzuceniem na bruk i śmiercią głodową. Są to ci sami, którzy słowa protestu nie podnieśli przeciw urągającemu sprawiedliwości wyrokowi brzeskiemu, którzy milczeli w obliczu bezprawia i gwałtów Berezki Kartuzkiej. Są to ci sami, którzy uniewinniali bandytów z ONR-u, rozbiłających palcami i kastetami głowy wyznawców poglądów demokratycznych i obywateli polskich — Żydów i ferowali długotermino-

Po kapitulacji Japonii

Pokój panuje na świecie

Wysiłki czterech mocarstw doprowadziły do całkowitego zwycięstwa demokracji

LONDYN. (BBC). Cesarz Japoński Hirohito po raz pierwszy przemówił przez radio, aby wydać rozkaz do wszystkich formacji sił zbrojnych Japonii, lądowych, morskich i powietrznych o natychmiastowym zaprzestaniu oporu i złożeniu broni.

LONDYN. (BBC). Prezydent Truman, po odbyciu konferencji prasowej w „Białym Domu”, ukazał się wczoraj wieczorem na ganku „Białego Domu” w towarzystwie pani Truman i wygłosił do zgromadzonego tłumu zaimprovizowane przemówienie. W przemówieniu tym podkreślił, że dzień 14 sierpnia jest dniem ostatecznego triumfu demokracji nad faszyzmem.

DNIEM ŚMIERCI FASZYZMU.

Teraz przed narodami milującymi wolność staje poważne zadanie zapewnienia pokoju. Prezydent Truman dał wyraz swemu przekonaniu, że i to zadanie będzie spełnione. Po odniesionym zwycięstwie możliwe będzie utworzenie wolnych rządów na całym świecie.

LONDYN. (BBC). Po otrzymaniu z Waszyngtonu wiadomości o nadejściu noty kapitulacyjnej Japonii, przemówił przez radio premier Klemens Attlee. Oświadczył on, że Japonia skapitulowała, ostatni wróg został pokonany. Następnie odczytał tekst noty japońskiej. Nota ta brzmi:

W odpowiedzi na notę sprzymierzonych z dnia 11 sierpnia.

1) Jego Cesarska Mość przyjmuje warunki ultimatum Poczdamskiego;

2) Cesarz za pośrednictwem Rządu i Dowództwa Sił Zbrojnych wyda odpowiednie rozkazy, aby warunki kapitulacji były spełnione;

3) Cesarz wyda rozkaz natychmiastowego zaprzestania działań wojennych i złożenia broni przez wojska japońskie;

4) Cesarz przyjmie wszystkie rozkazy wydane przez Naczelnego Dowódcę Sprzymierzonych, zmierzające do przeprowadzenia warunków kapitulacji. Podpisane: Togo.

Mowa tronowa Jerzego VI-go

Bank Angielski i przemysł węglowy zostaną upaństwowione. — Zapowiedź szerokich reform społecznych. — Całkowity samorząd dla narodów Indii

LONDYN. BBC. — W środę dnia 15 sierpnia odbyło się uroczyste otwarcie Parlamentu brytyjskiego. W godzinach rannych król Jerzy VI i królowa Elżbieta udali się w otwartej karecie z pałacu Buckinghamskiego do Westminsteru. Eskortę stanowiła kawaleria dworska, a szpaler honorowy utworzyła Gwardia Królewska.

Agencja Reuter donosi, że w czasie posiedzenia Izby Gmin premier Attlee zgłosił wniosek o złożeniu życzeń królowi z powodu zwycięskiego zakończenia wojny z Japonią. Wniosek ten popartym będzie przez przywódcę opozycji Churchill.

LONDYN. BBC. — W Izbie Lordów zebrał się dziś członkowie obu Izb dla wysłuchania mowy tronowej, wygłoszonej przez króla Jerzego VI.

Przed podaniem do wiadomości nowego

programu ustawodawczego obecnego rządu brytyjskiego, król Jerzy VI wspominał o zakończeniu 6-letniej wojny w dniu dzisiejszym całkowitą bezwarunkową kapitulacją ostatniego wroga — Japonii. Zaznaczył, iż zwycięstwo to trzeba przyjąć z powagą i w pokorze, podziękować Bogu za łaskę i złożyć hołd tym wszystkim, którzy złożyli swe życie w ofierze dla sprawy pokoju. Król oświadczył: Rząd mój jest gotów szczerze współpracować z innymi narodami, aby osiągnąć wolność, pokój i sprawiedliwość społeczną, aby ofiary położone przez tyle narodów w ciągu ostatnich 6 lat nie poszły na marne.

Król Jerzy oświadczył, że Karta Ligi Bezpieczeństwa będzie wkrótce ratyfikowana przez Wielką Brytanię. Wspomniał, iż nie ulega wątpliwości, że zastosowanie bomby atomowej przyczyniło się do szybszego zakończenia

działań wojennych na Dalekim Wschodzie. Następnie oznajmił, że wkrótce rozpocznie się systematyczna repatriacja rozproszonych po całym świecie obywateli różnych krajów, jak również powrót do kraju jeńców, przebywających w obozach japońskich. Marynarka brytyjska zapewni całkowite bezpieczeństwo żegludze morskiej.

Przechodząc do podania programu rządowego dziedzinie ustawodawczej, król Jerzy VI podał, iż rząd dążyć będzie do zatrudnienia wszystkich zdolnych do pracy obywateli brytyjskich. Przemysł brytyjski zostanie odpowiednio zreorganizowany. Nastąpi upaństwowienie Banku Angielskiego i upaństwowienie przemysłu węglowego. Przemysł budowlany i związane z nim dziedziny produkcji, zostaną w ten sposób wykorzystane, aby mogły sprostać nowym zadaniom, pozostającym w związku z zakrojonym na szeroką skalę planem budowy domów mieszkalnych i budynków o charakterze publicznym. Dołoży się wszelkich starań celem zapewnienia odpowiednich gruntów pod nowe budynki.

Król zapowiedział również reformę ubezpieczeń od wypadków przy pracy w przemyśle i rozbudowę instytucji Izby Zdrowia. Zgodnie z daną obietnicą — narody Indii otrzymać mają pełny samorząd. W zakończeniu swego przemówienia król powiedział: „Zwracam się do Boga, aby błogosławił waszym pracom”.

Pétain skazany na śmierć

O wykonaniu wyroku zadecyduje gen. de Gaulle

LONDYN. BBC. W dniu 15 sierpnia w godzinach rannych został ogłoszony wyrok w sprawie Pétain'a. Pétain został uznany winnym zdrady stanu i skazany na śmierć. Kara śmierci nie została jednak wykonana ze względu na

podeszły wiek Pétain'a. Zarówno członkowie sądu przysięgłych jak i przewodniczący sądu Mont Gibeau wypowiedzieli się przeciwko wykonaniu wyroku. Wobec powyższego losy Pétain'a zależą teraz od decyzji generała de Gaulle'a.

we wyroki przeciw uczestnikom pierwszomajowych pochodów robotniczych. Moglibyśmy wśród nich spotkać wielu, którzy entuzjastycznie witali hitlerowskie wywody prawnicze ministra rzeszy Franka, — wówczas gościa sanacyjnego ministra Sprawiedliwości Grabowskiego, tego samego Franka co później zjechał do Polski jako generałny gubernator i na podstawie tychże rasistowskich wywodów prawniczych tepił naród polski.

Wielu, bodaj czy nie większość tych ludzi, wchodząc do apartamentu sądownictwa odrodzonego państwa polskiego nie zmieniła się, wierna jest nadal swoim faszystowskim bogom sanacyjnym.

I dlatego to właśnie obszarnik hrabia Raczyński wbrew literze i duchowi dekretu o Reformie Rolnej błyskawicznie uzyskuje w Sądzie prawo do wejścia w posiadanie części swoich dóbr. I dlatego w sorażach mieszkaniowych, gdzie stroną jest kamienicznik, on z reguły znajduje przychylność Sądu. I dlatego, gdy

przed Sądem stają wielcy kapitaliści — Bukiet lub Janicki, Sąd wydaje postanowienie na ich rzecz, choć jest to, z uszczerbkiem dla Skarbu Państwa i szczerze z interesem naszego ustroju demokratycznego. I dlatego szubrawiec i zdrajca narodu, człowiek który sprzedał swój własny naród, ratuje się od szubienicy. I dlatego nie słyszemy nic o odstraszających wyrokach przeciw zbrodniarzom z band reakcyjnych, z za węgla mordujących dobrych Polaków dlatego tylko że są wierni sprawie demokracji. I dlatego chodzą bezkarnie po ulicach miast wielcy szubrownicy i wielcy złodzieje grosza publicznego, wielcy spekulanci i lichwiarze, żerujący na trudnościach przeżywanych przez nasz naród.

Krócej mówiąc nasz aparat sądowniczy nie spełnia swojego zadania: nie broni i przy obecnym stanie rzeczy nie jest zdolny bronić interesów naszego ludu, nie broni reformy rolnej i interesów

chłopstwa, nie broni interesów klasy robotniczej, nie broni interesów naszego Państwa, nie broni naszego demokratycznego ustroju przed atakami obszarników i wielkich kapitalistów i spekulantów, nie broni go przed atakami ze strony reakcji.

Napróżno niektórzy usiłują bronić obecnego stanu rzeczy w sądownictwie lukami w naszym ustawodawstwie.

Sytuacja obecna jest niemożliwa i niemoralna. Utrzymywanie obecnego stanu rzeczy w Sądownictwie dalej nie można. Groziłoby to bowiem niepowetowanymi stratami dla naszej demokratycznej państwowości, groziłoby to podważaniem zaufania mas ludowych w jeden z podstawowych instytucji Państwa — w Sąd.

Musi w te sprawy wejść Ministerstwo Sprawiedliwości. Musi wnieść do Sądownictwa ożywczą przed demokracją.

W sprawy te wejść niewątpliwie i nasz Rząd. Edward Uzdanski.

